

Helsingin kaupungin esteettömyyslinjausten päivitys

Esityksen sisältö

- Esteettömyyslinjausten tarkoitus
- Esteettömyyslinjausten päivitys
- Esteettömyyden edistäminen Helsingissä
- Kommentointi ja vuorovaikutus
- Jatkotoimenpiteet

Esteettömyyslinjausten tarkoitus

- Koko kaupunkia ja kaikkia toimialoja koskevat yleiset linjaukset esteettömyystyössä. Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset koskevat liikkumista ja toimimista rakennuksissa ja ulkoalueilla.
- Saavutettavuudesta on päätetty, että kaupunkitasoista saavutettavuustyötä koordinoi ja kehittää kaupunginkanslia, tehtävänä toimintasuunnitelman mukainen saavutettavuustyön kehittäminen, saavutettavuusverkoston puheenjohtajuus, kaupungin saavutettavuustyön seuranta, saavutettavuuteen liittyvän ohjeistuksen päivitys sekä sopimusten hallinta.
- Linjauksiin on koottu tavoitteita, jotka ovat käytännössä hyviksi havaittuja, mutta niitä ei ole vielä määritelty lainsäädännössä, voimassaolevissa rakentamismääräyksissä eikä ympäristöministeriön Esteetön rakennus ja ympäristö -oppaassa.
- Viisi painopistealuetta: kaavoitus ja liikennesuunnittelu (sisältää myös joukkoliikenteen), julkiset rakennukset, yleiset alueet, asuminen ja palvelut.

Esteettömyyslinjausten päivitys

- Päivitetyt esteettömyyslinjaukset korvaavat kaupunginhallituksen vuonna 2012 hyväksymät esteettömyyslinjaukset sekä Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelman vuosille 2005 – 2010. Helsingin kaupungin esteettömyyssuunnitelma vuosille 2005 – 2010 on esteettömän Helsingin perusta. Esteettömyyssuunnitelma hyväksyttiin kaupunginhallituksessa 14.11.2005.
- Päivitetyissä linjauksissa on eroteltu käytössä olevat, kehittämistä vaativat ja uudet linjaukset selkeästi.
- Esteettömyysasiamiehen koostama luonnos käsiteltiin vammais- ja vanhusneuvostojen työpajassa 5.11.2020, saatu palaute ja kommentit huomioitu.
- Käsitelty kaupunginkanslian viestinnän johtoryhmässä 26.1.2021 sekä kaupunkiympäristön toimialan johtoryhmässä 17.5.2021.
- Pyydetty lausunnot kaikilta toimialoilta (myös HKL ja HSL) 27.8.2021 mennessä.
 - Ei varsinaisia lausuntopyyntöjä sidosryhmiltä.
- Esteettömyyslinjaukset esitelty kaikille kaupunkiympäristön toimialan palvelukokonaisuuksien johtoryhmille. Myös yhteistyökokouksia eri yksiköiden ja toimialojen kanssa.

Esteettömyyden edistäminen Helsingissä

- Esteettömyysasioiden edistämistä kaupungissa koordinoi **esteettömyystyöryhmä**. Ryhmän puheenjohtajana toimii kaupunkiympäristön toimialan hallintojohtaja. Jäseniä ovat toimialojen esteettömyysyhdyshenkilöt, esteettömyysasiamies esittelijänä, sekä vammaisasiamies ja vanhusneuvoston sihteeri. Kokouskutsut ja muistiot lähetetty myös yhdenvertaisuustoimikunnan valmistelijalle.
- Esteettömyystyöryhmän keskeisinä työkaluina esteettömyyden toteutumisen seurannassa ovat **Helsingin kaupungin esteettömyyslinjaukset**, esteettömyysmittaristo sekä tietokantoihin perustuvan seurantajärjestelmän kehittäminen.
- Kaupungin esteettömyystyötä on tehty näkyväksi palvelukartta.hel.fi -esteettömyyssovellusta.

Kommentointi ja vuorovaikutus KYMP 1 / 3

- Hallinto- ja tukipalvelut
 - Hankintapalvelut
 - Tietohallintopalvelut: mukana esteettömyysmittariston kehittämisessä
 - Viestintäpalvelut
- Maankäyttö ja kaupunkirakenne
 - JORY: tarvitaan työsuunnitelma ja vastuutahojen määrittely, vastuutahoista tulee tehdä suunnitelma. Toimenpiteiden priorisointi ja aikataulutus. Kokonaiskartoitus esteettömyysasiamiehen toimesta.
 - Yleiskaavoitus
 - Asemakaavoitus
 - Esteettömien autopaikkojen ja saattoliikenteen pysähtymispaikkojen sijainti
 - Liikenne- ja katusuunnittelu
 - Liikennejärjestelmä Jussi Yli-Seppälä
 - Liikenteenhallinta
 - Suunnittelu
 - Toiminnanohjaus toimittanut yksiköiden kootut kommentit
 - Kaupunkitila- ja maisemasuunnittelu toimittanut yksiköiden kootut kommentit
 - Alueellinen suunnittelu
 - Kaupunkitila- ja verkostot
 - Puisto- ja vihersuunnittelu: erikoistason esteettömät leikkipuistot

Kommentointi ja vuorovaikutus KYMP 2 / 3

- Palvelut ja luvat
 - Kaupunkimittauspalvelut: tiedotettu esteettömyysmittariston kehittämisestä
 - Alueiden käyttö ja valvonta: esteettömyys liikennejärjestelysuunnitelmissa, työmaa-aikaisten esteettömien reittien määrittely, tiedotus muutoksista, case Hämeentie, tapahtumien esteettömyys kanslian kanssa yhteistyönä
 - Rakennusvalvonta: lainmukaisuuden varmistaminen
 - Ympäristöpalvelut: luontokohteiden esteettömyyskriteerien määrittely uutena kokonaisuutena mukaan esteettömyyslinjauksiin
- Rakennukset ja yleiset alueet
 - Asuntotuotanto
 - TILAT: Asiakkuusyksikkö 2, esteettömyyden sisällyttäminen suunnitteluohjeisiin tavoitteeksi, Esteettömyysoppaat tehty yhteistyönä
 - Yleiset alueet, ylläpito: riittävän lumitilan huomiointi jo kaavoituksessa
 - Omaisuudenhallinta

Kommentointi ja vuorovaikutus 3 / 3

- HKL: vastuutahojen määrittely, linjausten koonti sähköiseksi taulukoksi, jossa vastuutahot määriteltä
- HSL: bussipysäkkien esteettömyystietojen vastuutaho KYMPissa
- KASKO: Esteettömyys kouluissa ja päiväkodeissa -opas yhteistyönä 2020, kiittävää palautetta
- Kaupunginkanslia
 - Asuminen: kommentit Mari Randell, Mervi Abell
 - Saavutettavuus Kati Seppälä
 - Tapahtumat: Päivi Munther, ei kommentteja
 - Yhdenvertaisuustoimikunta 6.5.2021
 - Viestinnän jory tammikuussa
- KUVA
 - Yhteistyö liikkumisohjelman kanssa ja Soveltavan liikunnan alatyöryhmän jäsen
 - Esteettömyys uimahalleissa – opas yhteistyönä 2020
 - Palvelukartan esteettömyyssovelluksen liikuntapaikkojen lomakkeet yhteistyönä
- SOTE
 - Käyty linjaukset yhdessä tilapalveluiden kanssa läpi

Jatkotoimenpiteet

- Kaupunkiympäristölautakunta käsittelee linjaukset.
- Kaupunginhallitus hyväksyy linjaukset.
- Uusien linjausten jalkauttamisen aikataulu sekä vastuutahojen määrittely tehty toimialojen yhteistyönä.
- Jatkossa esteettömyyslinjauksien toteutumisen raportointi tehdään kahden vuoden välein toimialojen johtoryhmille.
- Helsingin kaupungin esteettömyyslinjauksia ja ohjeita päivitetään riittävän usein tekniikan kehittyessä ja olosuhteiden muuttuessa. Päivitystarve arvioidaan kahden vuoden välein. Kaupunginhallitus hyväksyy muutokset ja päivitykset linjauksiin.